

קולוסטרום מוקפא – "בנק קולוסטרום"

מירי ברגר, כפר הס

מעורבב של אמהות אחרות ורק לאחר מזאת מאמו;

ג. נוח להגמיע. אפשר לצאת מהבית לכמה דקות, להגמיע את הוולד בבקבוק ולחזור הביתה. אפילו אין צורך להחליף בגדים;

ד. אין בעיה לספק לוולד קולוסטרום, גם במקרים שבהם אין לממליטה חלב או כשהיא עוצרת את החלב בחליבתה הראשונה.

שיטת "בנק הקולוסטרום" הוכיחה את עצמה כיעילה ונוחה אצלנו. על היבט הבריאות – הצורך לספק לוולד קולוסטרום מהר ככל האפשר אחרי היוולדו, וקולוסטרום מעורבב מפרות נוספות לאם הוולד – נכתב הרבה ואין להוסיף. ההיבט הכלכלי, קרי שימוש מקסימלי בקולוסטרום שהוא בעצם "חלב חריג" מבחינת ייצור החלב ושיווקו, טופל אף הוא לא פעם בכתבות ופירסומים.

לכן אני רוצה להדגיש במקום זה את הצד "האישי – אנושי" של בעל (או בעלת) המשק המשפחתי.

שיטת ההקפאה לשם שמירת הקולוסטרום מתאימה במיוחד למשק המשפחתי, נוחה יותר לביצוע מאשר השיטה שהוסברה בחוברת הקודמת של "משק הבקר והחלב", זו של שמירת הקולוסטרום בעזרת פורמלדהיד: עצם הצורך להתעסק בחומר כימי מסוכן, פוסל לדעתי את השיטה במיוחד למשק משפחתי בו מסתובבים ילדים. נראה לי שהקפאת קולוסטרום הינה שיטה טובה גם למשק השיתופי הגדול.

מזה שנתיים וחצי אנחנו מגמיעים את העגלות בחלב, ולא בתחליף חלב. החישוב היה, שכשמשתמשים בחלב החריג במשק, כדאי להשלים בשעת הצורך את הכמות הדרושה בחלב רגיל ולא להחליף חלב באבקת חלב.

בתקופה שקדמה ל"ייסוד הבנק", השתדלנו לתת את הקולוסטרום מהחליבה הראשונה לוולדות הצעירים ביותר, כשהוא מעורבב בחלב. לפני שנה התחלנו להשתמש ב"בנק קולוסטרום". להקפאה משתמשים במקפיא ביתי (freezer). אנחנו מקפאים את הקולוסטרום העודף מהחליבה הראשונה, אחרי שמורידים מנה אחת לוולד. החל מהחליבה השניה אין הקולוסטרום מוקפא,

ההפשרה נעשית על ידי חימום. מכניסים את הכלי הפלסטי לתוך סיר עם מים ומחממים על אש קטנה. להפתעתנו ההפשרה מהווה בעיה קטנה בהרבה משחששנו. היא נעשית במהירות וכמעט ללא טירחה.

כל ולד מקבל קולוסטרום מעורבב מ־3–4 פרות, כולל האם. ההגמעה נעשית בכמות של בערך 3/4 ליטר למנה, 4–5 פעמים לפחות תוך 12 השעות הראשונות. ולדות קטנים במיוחד מקבלים פחות מ־3/4 ליטר למנה.

היתרונות שאנו מצאנו למשק המשפחתי הם: א. תמותת הוולדות הצטמצמה למינימום, כי כמות הנוגדנים שמקבל כל ולד היא מקסימלית; ב. אין הכרח לחלוב פרות ממליטות בשעות לא נוחות, למשל בלילה, בין החליבות וכו'. הוולד מקבל במנתו הראשונה קולוסטרום